

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1143/2014**ze dne 22. října 2014****o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci Výboru regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Výskyt nepůvodních druhů, ať již živočichů, rostlin, hub nebo mikroorganismů v nových lokalitách není vždy důvodem ke znepokojení. Značná část nepůvodních druhů se však může stát druhy invazními a takovéto druhy mají závažné nepříznivé dopady na biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, ale i jiné sociální a hospodářské dopady, a těmto dopadům je třeba předcházet. Přibližně 12 000 druhů nacházejících se v životním prostředí v Unii a v jiných evropských zemích je nepůvodních a zhruba 10 až 15 % z nich je podle odhadů invazních.
- (2) Invazní nepůvodní druhy představují jednu z hlavních hrozeb pro biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, zejména v zeměpisně a evolučně izolovaných ekosystémech, jako například na malých ostrovech. Rizika, která tyto druhy představují, mohou být umocněna intenzivnějším celosvětovým obchodem, dopravou, cestovním ruchem a změnou klimatu.
- (3) Hrozba, kterou invazní nepůvodní druhy představují pro biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, má různé podoby, včetně vážných dopadů na původní druhy a strukturu a funkci ekosystémů v důsledku změn přírodních stanovišť, predace, konkurence, přenosu nákaz, vytlačení původních druhů ve značné části areálu a genetických účinků křížení. Kromě toho mohou mít invazní nepůvodní druhy také závažný nepříznivý dopad na lidské zdraví a hospodářství. Biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, lidské zdraví či hospodářství ohrožují pouze živí jedinci nebo jejich části, které se mohou rozmnožovat, a proto by se pouze na ně měla vztahovat omezení podle tohoto nařízení.
- (4) Unie jako smluvní strana Úmluvy o biologické rozmanitosti, kterou schválila rozhodnutím Rady 93/626/EHS ⁽³⁾, je vázána čl. 8 písm. h) uvedené úmluvy, podle něhož každá smluvní strana, pokud to bude možné a vhodné: „zabraňuje zavádění, kontroluje či hubí ty cizí druhy, které ohrožují ekosystémy, přírodní stanoviště nebo druhy“.
- (5) Unie se jako smluvní strana Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť, schválené rozhodnutím Rady 82/72/EHS ⁽⁴⁾, zavázala, že přijme veškerá vhodná opatření, aby zaručila ochranu přírodních stanovišť planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 177, 11.6.2014, s. 84.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 16. dubna 2014 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 29. září 2014.

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady 93/626/EHS ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady 82/72/EHS ze dne 3. prosince 1981 o uzavření Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (Úř. věst. L 38, 10.2.1982, s. 1).

- (6) Aby toto nařízení podpořilo dosažení cílů směrnic 2000/60/ES⁽¹⁾, 2008/56/ES⁽²⁾ a 2009/147/ES⁽³⁾, a směrnice Rady 92/43/EHS⁽⁴⁾, mělo by stanovit pravidla pro prevenci, minimalizaci a zmírnění nepříznivých účinků invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby a na lidské zdraví a na bezpečnost, jakož i pro omezení jejich sociálního a hospodářského dopadu.
- (7) Některé druhy v reakci na změny životního prostředí přirozeně migrují. V novém prostředí by neměly být považovány za nepůvodní a měly by být vyloučeny z oblasti působnosti tohoto nařízení. Toto nařízení by se mělo zaměřit pouze na druhy, které byly do Unie zavlečeny či v Unii vysazeny v důsledku lidského zásahu.
- (8) V současné době se na oblast zdraví zvířat vztahuje přes 40 unijních legislativních aktů, které obsahují i ustanovení o nálezích zvířat. Kromě toho směrnice Rady 2000/29/ES⁽⁵⁾ obsahuje ustanovení o organismech škodlivých pro rostliny nebo rostlinné produkty a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES⁽⁶⁾ stanoví režim pro geneticky modifikované organismy. Jakákoli nová pravidla pro invazní nepůvodní druhy by proto měla být uvedena do souladu s uvedenými legislativními akty Unie a neměla by se s nimi překrývat; zároveň by se nová pravidla neměla vztahovat na organismy, na něž se zaměřují uvedené legislativní akty.
- (9) Nařízení (ES) č. 1107/2009⁽⁷⁾ a (EU) č. 528/2012⁽⁸⁾ a nařízení Rady (ES) č. 708/2007⁽⁹⁾ stanoví pravidla týkající se povolení využití určitých nepůvodních druhů pro konkrétní účely. Využití určitých druhů bylo v době vstupu tohoto nařízení v platnost v uvedených režimech již povoleno. Aby byl zaručen soudržný právní rámec, měly by být tyto druhy z oblasti působnosti tohoto nařízení vyloučeny.
- (10) Jelikož invazních nepůvodních druhů existuje značné množství, je důležité zaručit prioritu dílčímu souboru invazních nepůvodních druhů, které jsou považovány za invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii. Proto by měl být vypracován a pravidelně aktualizován seznam těchto invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii (dále jen „unijní seznam“). Invazní nepůvodní druhy by měly být považovány za invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii, pokud škoda, kterou způsobují v zasažených členských státech, je natolik závažná, že je důvodem k přijetí zvláštních opatření použitelných v celé Unii, a to včetně členských států, které dosud zasaženy nebyly, nebo je dokonce nepravděpodobné, že zasaženy budou. Aby bylo zaručeno, že výběr invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii zůstane přiměřené, měl by být unijní seznam vypracován a aktualizován postupně a měl by být zaměřen na ty druhy, v jejichž případě se díky zařazení na unijní seznam nákladově efektivním způsobem zajistí účinná prevence, minimalizace a zmírnění nepříznivých dopadů těchto druhů. Jelikož druhy náležející do stejné taxonomické skupiny často mají podobné ekologické nároky a mohou představovat podobná rizika, mělo by být ve vhodných případech povoleno zahrnutí taxonomických skupin druhů na unijní seznam.
- (11) Hlavním nástrojem pro uplatňování tohoto nařízení jsou kritéria pro zařazení na unijní seznam. Za účelem zajištění účinného využívání zdrojů by tato kritéria měla zajistit, aby na unijním seznamu byly z potenciálních invazních nepůvodních druhů, které jsou v současné době známé, uvedeny invazní nepůvodní druhy s nejzávažnějším nepříznivým dopadem. Komise by na základě uvedených kritérií měla předložit výboru zřízenému tímto nařízením návrh unijního seznamu do jednoho roku od vstupu tohoto nařízení v platnost. Při navrhování unijního

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽⁴⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽⁵⁾ Směrnice Rady 2000/29/ES ze dne 8. května 2000 o ochranných opatřeních proti zavlečení organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství (Úř. věst. L 169, 10.7.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, 17.4.2001, s. 1).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 708/2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře (Úř. věst. L 168, 28.6.2007, s. 1).

seznamu by měla Komise informovat tento výbor o tom, jak uvedená kritéria zohlednila. Kritéria by měla zahrnovat posouzení rizik podle příslušných ustanovení dohod Světové obchodní organizace v oblasti omezování obchodu s druhy.

- (12) Aby se předešlo nepřiměřeným nebo nadměrným nákladům pro jakýkoli z členských států a zaručila se přidaná hodnota opatření přijatých na úrovni Unie prostřednictvím tohoto nařízení, Komise by při navrhování unijního seznamu a vyplývajících opatření měla zohlednit, náklady na jejich realizaci v členských státech, náklady v případě nečinnosti, nákladovou efektivitu a socioekonomické aspekty. V této souvislosti by se při výběru invazních nepůvodních druhů pro zahrnutí na unijní seznam měla zvláštní pozornost věnovat druhům, jejichž využití je rozšířené a které v daném členském státě zajišťují výrazné sociální a hospodářské přínosy, aniž by došlo ke zpochybnění cílů tohoto nařízení.
- (13) Za účelem zajištění souladu s pravidly podle příslušných dohod Světové obchodní organizace a důsledného uplatňování tohoto nařízení by měla být stanovena společná kritéria, aby bylo možné provádět posuzování rizik. Tato kritéria by měla ve vhodných případech vycházet ze stávajících vnitrostátních a mezinárodních norem a měla by zahrnovat různé aspekty charakteristik jednotlivých druhů, rizika a způsoby, jimiž jsou tyto druhy do Unie zavlečeny či v Unii vysazovány, nepříznivé sociální a hospodářské dopady těchto druhů a také jejich dopady na biologickou rozmanitost, potenciální přínosy jejich využití a náklady na zmírnění dopadů, které vyvažují jejich nepříznivé dopady, jakož i posouzení možných nákladů vyplývajících z environmentálních, sociálních a hospodářských škod dokládající významný dopad na Unii, aby bylo možné důkladněji ospravedlnit přijetí opatření. V zájmu postupného rozvíjení systému a využívání získaných zkušeností, by mělo být do 1. června 2021 provedeno vyhodnocení celkového přístupu.
- (14) Některé invazní nepůvodní druhy jsou zařazeny do přílohy B nařízení Rady (ES) č. 338/97⁽¹⁾ a jejich dovoz do Unie je zakázán, jelikož byla zjištěna jejich invazní povaha a skutečnost, že jejich zavlečení do Unie či jejich vysazení v Unii má nepříznivý vliv na původní druhy. Těmito druhy jsou: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates (Rana) catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* a *Trachemys scripta elegans*. Aby se zaručil soudržný právní rámec a jednotná pravidla pro invazní nepůvodní druhy na úrovni Unie, mělo by být považováno za prioritu, aby byly uvedené invazní nepůvodní druhy zařazeny na unijní seznam jako invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii.
- (15) Prevence je z hlediska životního prostředí obecně více žádoucí a nákladově efektivnější než následná reakce a měla by být prioritou. Přednostně by proto měly být na unijní seznam zařazeny ty invazní nepůvodní druhy, které se ještě v Unii nenacházejí nebo v jejichž případě se jedná o ranou fázi invaze, jakož i ty invazní nepůvodní druhy, v jejichž případě se předpokládá, že nepříznivé dopady budou nejzávažnější. Jelikož do Unie mohou být soustavně zavlečeny či zde vysazovány nové invazní nepůvodní druhy a přítomné nepůvodní druhy se šíří a rozšiřují svůj areál, je nezbytné zajistit, aby byl unijní seznam průběžně přezkoumáván a aktualizován.
- (16) Mezi členskými státy, na něž mají významný dopad stejné invazní nepůvodní druhy, které nejsou schopny vytvořit životaschopnou populaci na velké části území Unie, by měly být prověřeny možnosti regionální spolupráce. Pokud cílů tohoto nařízení může být lépe dosaženo na úrovni Unie, i tyto druhy by mohly být zařazeny na unijní seznam.
- (17) Při sledování cílů tohoto nařízení je vhodné zohlednit zvláštní situaci nejbližších regionů a zejména jejich odlehlost, ostrovní povahu a jedinečnost jejich vlastní biologické rozmanitosti. Pokud jde o přijímání omezujících a preventivních opatření vztahujících se k invazním nepůvodním druhům s významným dopadem na Unii, měly by být požadavky tohoto nařízení uzpůsobeny zvláštním charakteristikám nejbližších regionů, které jsou vymezeny Smlouvou o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a to s ohledem na rozhodnutí Evropské rady 2010/718/EU⁽²⁾ a 2012/419/EU⁽³⁾.
- (18) Rizika a obavy spojené s invazními nepůvodními druhy představují přeshraniční výzvu, která ovlivňuje celou Unii. Proto je velice důležité zakázat na úrovni Unie dovoz do Unie, rozmnožování, pěstování, přepravu, nákup, prodej, využívání, výměnu, držení invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii a jejich uvolňování do oběhu, ať již jde o úmyslné jednání či jednání z nedbalosti, aby se zaručilo podniknutí včasných a důsledných kroků v celé Unii, které zamezí narušování vnitřního trhu a předejdou situacím, kdy je opatření přijaté v jednom členském státě oslabováno nečinností v jiném členském státě.

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (Úř. věst. L 61, 3.3.1997, s. 1).

⁽²⁾ Rozhodnutí Evropské rady 2010/718/EU ze dne 29. října 2010, kterým se mění status ostrova Svatý Bartoloměj vůči Evropské unii (Úř. věst. L 325, 9.12.2010, s. 4).

⁽³⁾ Rozhodnutí Evropské rady 2012/419/EU ze dne 11. července 2012, kterým se mění status ostrova Mayotte vůči Evropské unii (Úř. věst. L 204, 31.7.2012, s. 131).

- (19) Aby bylo možno provádět vědecké výzkumné činnosti a činnosti týkající se ochrany ex situ, je nezbytné stanovit zvláštní pravidla pro invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii, jichž se tyto činnosti týkají. Uvedené činnosti by měly být prováděny v uzavřených zařízeních, v nichž jsou organismy drženy v oddělených prostorách, přičemž jsou přijata veškerá nezbytná opatření, aby se zabránilo úniku či protiprávnímu uvolnění invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii. Po schválení ze strany Komise by se tato pravidla ve výjimečných a řádně odůvodněných případech naléhavého veřejného zájmu mohla rovněž použít na určité jiné činnosti, včetně činností obchodních. Při provádění těchto pravidel by se mělo zejména dbát na to, aby se zabránilo jakýmkoli nepříznivým dopadům na chráněné druhy a stanoviště v souladu s příslušnými právními předpisy Unie.
- (20) Mohou nastat případy, kdy se na hranicích Unie objeví nepůvodní druhy, které dosud nebyly uznány za invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii, nebo kdy jsou takovéto druhy zjištěny na území Unie. Členské státy by tedy měly mít možnost přijmout na základě dostupných vědeckých poznatků určitá mimořádná opatření. Taková mimořádná opatření by umožnila okamžitou reakci proti invazním nepůvodním druhům, které mohou v případě svého zavlečení či vysazení, usídlení a rozšíření v uvedených zemích představovat rizika, zatímco členské státy provádějí posouzení skutečných rizik, která tyto druhy představují, a to v souladu s příslušnými ustanoveními dohod Světové obchodní organizace v dané oblasti, zejména s cílem dosáhnout toho, aby tyto druhy byly uznány jako invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii. Vnitrostátní mimořádná opatření je třeba spojit s možností přijímat mimořádná opatření na úrovni Unie, aby byla splněna ustanovení příslušných dohod Světové obchodní organizace. Díky mimořádným opatřením na úrovni Unie by Unie měla navíc mít k dispozici mechanismus pro rychlé jednání v případě výskytu či bezprostředního nebezpečí vstupu nových invazních nepůvodních druhů, a to v souladu se zásadou omezitelnosti.
- (21) Značná část invazních nepůvodních druhů je do Unie zavlečena nebo v ní vysazena nezáměrně. Proto je velice důležité účinněji regulovat způsoby, jimiž jsou tyto druhy nezáměrně zavlečány do Unie či zde vysazovány. Vzhledem k poměrně omezeným zkušenostem s touto problematikou by opatření v této oblasti měla být zaváděna postupně. Jejich součástí by měla být jak dobrovolná opatření, například opatření navržená v pokynech Mezinárodní námořní organizace pro kontrolu a řízení biologického znečištění prostředí loděmi, tak i opatření povinná. Uvedená činnost by měla vycházet ze zkušeností získaných v Unii a v členských státech při regulaci některých způsobů šíření druhů, včetně opatření stanovených prostřednictvím Mezinárodní úmluvy o kontrole a řízení lodní zátěžové vody a usazenin přijaté v roce 2004. Komise by proto měla učinit veškeré vhodné kroky, aby členské státy podpořila v ratifikování uvedené úmluvy.
- (22) Aby bylo možné vytvořit odpovídající vědomostní základnu pro řešení problémů způsobených invazními nepůvodními druhy, je důležité, aby členské státy prováděly výzkum a sledování těchto druhů a dohled nad nimi. Vzhledem k tomu, že systémy dohledu jsou nejhodnějším prostředkem pro včasné zjištění nových invazních nepůvodních druhů a pro určení toho, jak jsou již usídlené druhy rozšířeny, měly by tyto systémy zahrnovat jak cílené, tak obecné průzkumy a využívat zapojení různých odvětví a zúčastněných stran včetně regionálních a místních komunit. V rámci systémů dohledu by měla být věnována soustavná pozornost všem novým invazním nepůvodním druhům kdekoli v Unii a jejich cílem by mělo být vytvoření faktické a ucelené představy o situaci na úrovni Unie. Za účelem větší účinnosti a nákladové efektivity by měly být uplatňovány stávající systémy celní kontroly, dohledu a sledování, které jsou již stanoveny v právních předpisech Unie, zejména ve směrnicích 92/43/EHS, 2000/60/ES, 2008/56/ES a 2009/147/ES.
- (23) Měly by být prováděny úřední kontroly zvířat a rostlin, aby se zabránilo záměrnému zavlečení či vysazování invazních nepůvodních druhů. Živá zvířata a rostliny by měly do Unie vstupovat pouze přes stanoviště hraniční kontroly v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004⁽¹⁾, směrnicemi Rady 91/496/EHS⁽²⁾ a 97/78/ES⁽³⁾ nebo přes vstupní místa v souladu se směrnicí 2000/29/ES. Aby se zaručila účinnost a zabránilo se vytváření paralelních systémů celní kontroly, měly by příslušné orgány na prvním stanovišti hraniční kontroly nebo na prvním vstupním místě, k němuž se tyto druhy dostanou, provést ověření, zda se jedná o invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Rady 91/496/EHS ze dne 15. července 1991, kterou se stanoví zásady organizace veterinárních kontrol zvířat dovážených do Společenství ze třetích zemí a kterou se mění směrnice 89/662/EHS, 90/425/EHS a 90/675/EHS (91/496/EHS) (Úř. věst. L 268, 24.9.1991, s. 56).

⁽³⁾ Směrnice Rady 97/78/ES ze dne 18. prosince 1997, kterou se stanoví základní pravidla pro veterinární kontroly produktů ze třetích zemí dovážených do Společenství (Úř. věst. L 24, 30.1.1998, s. 9).

- (24) Poté, co dojde k zavlečení invazních nepůvodních druhů či k jejich vysazení, mají zásadní význam opatření pro včasné zjištění a rychlou eradikaci, aby se zabránilo jejich usídlení a šíření. Nejúčinnější a nákladově nejefektivnější reakcí často bývá co nejdříve eradikace dané populace, dokud je počet jedinců stále ještě omezený. V případě, že eradikaci nelze provést nebo náklady na eradikaci převažují nad dlouhodobými environmentálními, sociálními a hospodářskými přínosy, měla by být uplatněna opatření pro izolaci a kontrolu. Regulační opatření by měla odpovídat dopadu na životní prostředí a měla by náležitě zohledňovat biogeografické a klimatické podmínky daného členského státu.
- (25) V případě regulačních opatření by se mělo zabránit jakýmkoli nepříznivým dopadům na životní prostředí i na lidské zdraví. Je-li v některých případech nezbytné některé živočišné invazní nepůvodní druhy eradikovat a regulovat, zvířata při tom mohou být i přes využití nejlepších dostupných technických prostředků vystavena bolesti, úzkosti, strachu nebo jiným formám utrpení. Z tohoto důvodu by členské státy a každý hospodářský subjekt, který se podílí na eradikaci, kontrole či izolaci invazních nepůvodních druhů, měly přijmout nezbytná opatření, aby během tohoto procesu byla zvířata ušetřena zbytečné bolesti, úzkosti a utrpení, a to s co největším ohledem na osvědčené postupy v této oblasti, jako jsou například základní zásady dobrých životních podmínek zvířat, které vypracovala Světová organizace pro zdraví zvířat. Zvažovány by měly být neletální metody a přijatá opatření by měla mít co nejmenší dopad na necílové druhy.
- (26) Invazní nepůvodní druhy obecně poškozují ekosystémy a snižují jejich odolnost. Z toho důvodu by měla být prováděna přiměřená opatření na obnovu k posílení odolnosti ekosystémů vůči invazím, k nápravě způsobených škod a ke zlepšení stavu druhů a jejich stanovišť z hlediska ochrany v souladu se směrnicemi 92/43/EHS a 2009/147/ES, zlepšení ekologického stavu vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod v souladu se směrnicí 2000/60/ES a zlepšení stavu prostředí mořských vod v souladu se směrnicí 2008/56/ES. Náklady na taková opatření na obnovu by měly být v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ získány zpět.
- (27) K zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení by měla být podporována přeshraniční spolupráce, zejména se sousedními zeměmi, a koordinace mezi členskými státy, především v rámci stejné biogeografické oblasti Unie.
- (28) Systém pro řešení problematiky invazních nepůvodních druhů by měl vycházet z centralizovaného informačního systému shromažďujícího stávající informace o nepůvodních druzích v Unii a umožňujícího přístup k informacím o výskytu druhů, jejich rozšíření, ekologii, invazní historii a k veškerým dalším informacím, které jsou důležité pro politická a regulační rozhodnutí, a rovněž umožňující výměnu osvědčených postupů.
- (29) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ⁽¹⁾ stanovila rámec pro veřejné konzultace při rozhodování o otázkách týkajících se životního prostředí. Při vymezování činnosti v oblasti invazních nepůvodních druhů by veřejnost měla mít možnost díky faktické účasti vyjádřit svá stanoviska a obavy, které by pro uvedená rozhodnutí mohly být důležité, a subjekty s rozhodovací pravomocí by tak měly možnost tato stanoviska a obavy zohlednit. Tím by se zvýšila odpovědnost a transparentnost rozhodovacího procesu a přispělo by se ke zvýšení informovanosti veřejnosti o otázkách týkajících se životního prostředí a k podpoře přijatých rozhodnutí.
- (30) Za účelem zajištění odpovídající znalostní základny k řešení problémů, jež invazní nepůvodní druhy přinášejí, je důležité zapojení vědecké obce. Mělo by být zřízeno specializované vědecké fórum poskytující poradenství ohledně vědeckých aspektů souvisejících s uplatňováním tohoto nařízení, zejména pokud jde o sestavování a aktualizaci unijního seznamu, posuzování rizik, mimořádná opatření a opatření pro rychlou eradikaci.
- (31) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o přijetí a aktualizaci unijního seznamu, stanovování formátu dokumentů sloužících jako podklady pro udělení povolení, přijímání mimořádných opatření na úrovni Unie, stanovování požadavků uplatňovat určitá ustanovení v dotčených členských státech v případě posílené regionální spolupráce, odmítnutí rozhodnutí členských států o neuplatňování eradikačních opatření a technických formátů zpráv předkládaných Komisi. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnice Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně (Úř. věst. L 156, 25.6.2003, s. 17).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (32) Aby se zohlednil nejnovější vědecký vývoj v oblasti životního prostředí, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o určení způsobu, jak se zjišťuje, že invazní nepůvodní druhy jsou schopny vytvořit životaschopné populace a rozšířit se, jakož i o vymezení společných prvků pro vypracování posouzení rizik. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla příslušné konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby příslušné dokumenty byly současně, včas a vhodným způsobem předávány Evropskému parlamentu a Radě.
- (33) Aby se zaručil soulad s tímto nařízením, je důležité, aby členské státy ukládaly účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušení předpisů, a to s ohledem na povahu a závažnost porušení, zásadu náhrady vzniklých nákladů a zásadu „znečišťovatel platí“.
- (34) Opatřeními přijatými podle tohoto nařízení mohou členské státy ukládat povinnosti držitelům nebo uživatelům nepůvodních druhů, jakož i vlastníkům a nájemcům příslušných pozemků.
- (35) Aby mohli nekomerční vlastníci nadále chovat v zájmovém chovu zvířata, která patří mezi druhy zařazené na unijní seznam až do okamžiku přirozené smrti zvířete, je nezbytné stanovit přechodná opatření, a to za podmínky, že jsou zavedena všechna opatření pro zabránění rozmnožení těchto zvířat či jejich úniku.
- (36) Aby mohly komerční hospodářské subjekty, jež mohou mít oprávněná očekávání, například subjekty, které získaly povolení v souladu s nařízením (ES) č. 708/2007, po vstupu tohoto nařízení v platnost vyčerpat své populace invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, lze jim oprávněně poskytnout lhůtu dvou let, během níž provedou utracení, usmrcení humánním způsobem, prodej či případně předání jedinců do výzkumných ústavů či do zařízení pro ochranu ex situ.
- (37) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž prevence a minimalizace a zmírnění nepříznivých dopadů na biologickou rozmanitost spojených se zavlečením nebo vysazováním invazních nepůvodních druhů do Unie a s jejich šířením v Unii, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich z důvodu jejich rozsahu či účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, smí Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (38) Členské státy by měly mít možnost ponechat v platnosti nebo přijmout pravidla týkající se invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, která budou přísnější než pravidla stanovená v tomto nařízení, a uplatňovat na invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na příslušný členský stát ustanovení, která jsou obsažena v tomto nařízení a týkají se invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii. Tato opatření by měla být v souladu se Smlouvou o fungování EU a podle právních předpisů Unie oznámena Komisí,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví pravidla pro prevenci, minimalizaci a zmírnění nepříznivých dopadů na biologickou rozmanitost spojených jak se záměrným, tak nezáměrným zavlečením nebo vysazováním invazních nepůvodních druhů do Unie a s jejich šířením v Unii.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na všechny invazní nepůvodní druhy.
2. Toto nařízení se nevztahuje na:
 - a) druhy, které mění svůj přirozený areál bez lidského zásahu v reakci na měnící se ekologické podmínky a změnu klimatu;
 - b) geneticky modifikované organismy ve smyslu článku 2 bodu 2 směrnice 2001/18/ES;

- c) patogeny způsobující nákazy zvířat; pro účely tohoto nařízení se nákazou zvířat rozumí výskyt infekcí a infestace u zvířat způsobených jedním či více patogeny přenosnými na zvířata nebo na člověka;
- d) škodlivé organismy uvedené v příloze I nebo v příloze II směrnice 2000/29/ES, a škodlivé organismy, proti nimž byla přijata opatření v souladu s čl. 16 odst. 3 uvedené směrnice;
- e) druhy uvedené v příloze IV nařízení (ES) č. 708/2007, jsou-li využívány v akvakultuře;
- f) mikroorganismy vyrobené nebo dovezené pro použití v přípravcích na ochranu rostlin, které již byly povoleny nebo u kterých probíhá posouzení podle nařízení (ES) č. 1107/2009; nebo
- g) mikroorganismy vyrobené nebo dovezené pro použití v biocidních přípravcích, které již byly povoleny nebo u kterých probíhá posouzení podle nařízení (ES) č. 528/2012.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „nepůvodními druhy“ jakákoli živí jedinci druhu, poddruhu nebo nižšího taxonu živočichů, rostlin, hub nebo mikroorganismů zavlečených nebo vysazených mimo svůj přirozený areál; patří sem všechny části, gamety, semena, vejce nebo propagule těchto druhů, jakož i kříženci, odrůdy či plemena, které mohou přežít a následně se rozmnožovat;
- 2) „invazním nepůvodním druhem“ nepůvodní druh, u něž bylo zjištěno, že jeho zavlečení či vysazení nebo šíření ohrožuje biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby nebo na ně má nepříznivý dopad;
- 3) „invazním nepůvodním druhem s významným dopadem na Unii“ invazní nepůvodní druh, jehož nepříznivý dopad je považován za takový, že vyžaduje koordinovanou činnost na úrovni Unie podle čl. 4 odst. 3;
- 4) „invazním nepůvodním druhem s významným dopadem na členský stát“ invazní nepůvodní druh jiný než invazní nepůvodní druh s významným dopadem na Unii, u něž se členský stát na základě vědeckých poznatků domnívá, že nepříznivý dopad jeho uvolnění a šíření je závažný pro celé území tohoto členského státu nebo pro část tohoto území, a to i v případech, kdy není zcela potvrzen, a vyžaduje přijetí opatření na úrovni daného členského státu;
- 5) „biologickou rozmanitostí“ variabilita všech žijících organismů včetně suchozemských, mořských a jiných vodních ekosystémů a ekologických komplexů, jejichž jsou součástí; zahrnuje různorodost v rámci druhů, mezi druhy i mezi ekosystémy;
- 6) „ekosystémovými službami“ přímé či nepřímé přínosy ekosystémů pro dobré životní podmínky člověka;
- 7) „zavlečením či vysazením“ přesun druhů mimo jejich přirozený areál v důsledku lidského zásahu;
- 8) „výzkumem“ deskriptivní či pokusná práce prováděná za regulovaných podmínek s cílem získat nové vědecké poznatky či vyvinout nové výrobky, včetně počátečních fází identifikace, určení charakteristik a izolace genetických rysů invazních nepůvodních druhů jiných než těch rysů, kvůli kterým jsou druhy invazní, a to pouze v rozsahu, v němž je to nezbytné, aby bylo možno vyšlechtit tyto rysy tak, aby dané druhy přestaly být invazními;
- 9) „držením v oddělených prostorách“ držení organismu v uzavřeném zařízení, z něhož nemůže uniknout ani se rozšířit;
- 10) „ochranou ex situ“ ochrana prvků biologické rozmanitosti mimo jejich přírodní stanoviště;
- 11) „způsoby šíření“ trasy a mechanismy zavlékání nebo vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů;
- 12) „včasným zjištěním“ potvrzení přítomnosti jedince nebo jedinců invazních nepůvodních druhů v prostředí předtím, než se značně rozšíří;
- 13) „eradikací“ úplné a trvalé vymýcení populace invazních nepůvodních druhů letálními nebo neletálními prostředky;

- 14) „kontrolou populace“ opatření s letálními či neletálními účinky uplatňovaná na populaci invazních nepůvodních druhů, přičemž se rovněž minimalizuje dopad na necílové druhy a jejich stanoviště, s cílem udržet počet jedinců co nejnižší, aby se v případě, že druh nelze eradikovat, minimalizovala jeho invazní schopnost a nepříznivé dopady na biologickou rozmanitost, související ekosystémové služby, na lidské zdraví nebo hospodářství;
- 15) „izolací“ kroky, které mají vytvořit překážky, jež minimalizují riziko, že se populace invazního nepůvodního druhu rozptýlí a rozšíří mimo invalidovanou oblast;
- 16) „značně rozšířeným“ druhem invazní nepůvodní druh, jehož populace překročila fázi naturalizace, během níž si zachovává schopnost sebeudržení, a rozšířila se, aby kolonizovala velkou část potenciálního areálu, v němž může přežít a rozmnožovat se;
- 17) „regulací“ jakékoli opatření s letálními či neletálními účinky provedené k eradikaci, kontrole nebo izolaci populace invazního nepůvodního druhu, přičemž se rovněž minimalizuje dopad na necílové druhy a jejich stanoviště.

Článek 4

Seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii

1. Komise prostřednictvím prováděcích aktů přijme seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii (dále jen „unijní seznam“) na základě kritérií stanovených v odstavci 3 tohoto článku. Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2. Návrhy prováděcích aktů se předloží výboru uvedenému v čl. 27 odst. 1 do 2. ledna 2016.
2. Komise alespoň jednou za šest let provede komplexní přezkum unijního seznamu a v mezidobí jej případně postupem podle odstavce 1 aktualizuje:
 - a) doplněním nových invazních nepůvodních druhů;
 - b) vyjmutím těch invazních nepůvodních druhů, které již nesplňují jedno nebo více kritérií stanovených v odstavci 3.
3. Invazní nepůvodní druhy se na unijní seznam zařadí pouze tehdy, pokud splňují všechna tato kritéria:
 - a) podle dostupných vědeckých poznatků jsou nepůvodní na celém území Unie s výjimkou nejbližších regionů;
 - b) podle dostupných vědeckých poznatků jsou schopné vytvořit životaschopnou populaci a za stávajících podmínek a předvídatelných podmínek v důsledku změny klimatu se rozšířit v jedné biogeografické oblasti společně více než dvěma členskými státy nebo v jedné mořské podoblasti, s výjimkou nejbližších regionů členských států;
 - c) podle dostupných vědeckých poznatků je pravděpodobné, že budou mít závažný nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost nebo související ekosystémové služby a mohou mít rovněž nepříznivý dopad na lidské zdraví nebo hospodářství;
 - d) posouzení rizik provedené podle čl. 5 odst. 1 prokázalo, že je nutno podniknout společné kroky na úrovni Unie, aby se zabránilo jejich zavlečení nebo vysazení, usídlení nebo rozšíření;
 - e) je pravděpodobné, že zařazení na unijní seznam zajistí účinnou prevenci, minimalizaci nebo zmírnění jejich nepříznivých dopadů.
4. Členské státy mohou Komisi předkládat žádosti o zařazení invazních nepůvodních druhů na unijní seznam. V těchto žádostech musí být uvedeno:
 - a) název druhu;
 - b) posouzení rizik provedené v souladu s čl. 5 odst. 1;
 - c) doklady o tom, že kritéria stanovená v odstavci 3 tohoto článku jsou splněna.

5. V unijním seznamu se tam, kde je to na místě, uvedou odkazy na zboží, s nimiž jsou dané invazní nepůvodní druhy zpravidla spojovány, s kódy kombinované nomenklatury, jak jsou uvedeny v nařízení Rady (EHS) č. 2658/87⁽¹⁾, a s označením kategorií zboží, jež podléhají úředním kontrolám podle článku 15 tohoto nařízení.

6. Komise při přijímání nebo aktualizaci unijního seznamu uplatňuje kritéria uvedená v odstavci 3 s náležitým zohledněním nákladů na provádění v členských státech, nákladů v případě nečinnosti, nákladové efektivity a socioekonomických aspektů. Na unijní seznam jsou přednostně zařazeny ty invazní nepůvodní druhy, které:

- a) se zatím v Unii nenacházejí nebo se nacházejí v rané fázi invaze a je velmi pravděpodobné, že jejich nepříznivý dopad bude závažný;
- b) jsou již v Unii usídleny a jejich nepříznivé dopady jsou nejzávažnější.

7. Komise při navrhování unijního seznamu rovněž odůvodní, proč lze cílů tohoto nařízení lépe dosáhnout prostřednictvím opatření na úrovni Unie.

Článek 5

Posouzení rizik

1. Pro účely článku 4 se posouzení rizik uvedené provádí ve vztahu ke stávajícímu a potenciálnímu areálu invazního nepůvodního druhu, přičemž se zohlední tyto prvky:

- a) popis druhu s jeho taxonomickou identifikací, historií, přirozeným a potenciálním areálem;
- b) popis obvyklých způsobů a dynamiky jeho rozmnožování a šíření včetně posouzení toho, zda existují nezbytné environmentální podmínky pro jeho rozmnožování a šíření;
- c) popis potenciálních způsobů, jimiž by mohlo dojít k zavlečení nebo vysazení druhu a jeho šíření, a to jak záměrně, tak nezáměrně, případně včetně komodit, s nimiž je druh zpravidla spojován;
- d) důkladné posouzení rizika, že bude druh za stávajících podmínek a předvídatelných podmínek v důsledku změny klimatu zavlečen do příslušných biogeografických oblastí nebo v nich vysazen, že se v nich usadí a rozšíří;
- e) popis stávajícího rozšíření druhu včetně toho, zda se tento druh již vyskytuje v Unii nebo v sousedních zemích, a prognóza jeho pravděpodobného budoucího výskytu;
- f) popis nepříznivého dopadu na biologickou rozmanitost, související ekosystémové služby včetně dopadu na původní druhy, chráněné lokality, ohrožená stanoviště, jakož i na lidské zdraví, na bezpečnost a na hospodářství včetně posouzení potenciálu budoucího dopadu s ohledem na dostupné vědecké poznatky;
- g) posouzení potenciální výše nákladů na náhradu způsobené škody;
- h) popis známých způsobů využití druhu a sociálních a hospodářských přínosů plynoucích z těchto způsobů využití.

2. Komise při navrhování zařazení invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii na unijní seznam provádí posouzení rizik uvedená v odstavci 1.

Kdykoli členský stát předloží žádost o zařazení druhu na unijní seznam, odpovídá za provedení posouzení rizik uvedeného v odstavci 1. Při vypracovávání takového posouzení rizik může být členskému státu v nezbytných případech nápomocna Komise, pokud jde o jeho evropský rozměr.

3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 29 k upřesnění druhů dokladů přijatelných pro účely čl. 4 odst. 3 písm. b) a ke stanovení podrobností uplatňování odst. 1 písm. a) až h) tohoto článku. Podrobný popis zahrnuje metodiku uplatňovanou při posuzování rizik, a to s ohledem na příslušné vnitrostátní a mezinárodní standardy a potřebu upřednostnit opatření vůči invazním nepůvodním druhům, které jsou spojovány se závažnými nepříznivými dopady na biologickou rozmanitost nebo související ekosystémové služby, jakož i na lidské zdraví nebo hospodářství, kteréžto jsou považovány za přitěžující okolnost, nebo mají potenciál tyto závažné nepříznivé dopady způsobit. Je obzvláště důležité, aby Komise před přijetím těchto aktů v přenesené pravomoci postupovala v souladu s obvyklou praxí a vedla konzultace s odborníky, včetně odborníků ze členských států.

⁽¹⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

Článek 6

Ustanovení pro nejbzdálenější regiony

1. Na invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii se v nejbzdálenějších regionech ustanovení článků 7 nebo 13 až 20 nepoužijí.
2. Každý členský stát s nejbzdálenějšími regiony přijme pro každý z těchto regionů do 2. ledna 2017 po konzultaci s nimi seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na tyto regiony.
3. Pokud jde o invazní nepůvodní druhy zařazené na seznamy uvedené v odstavci 2 tohoto článku, členské státy mohou případně v rámci svých příslušných nejbzdálenějších regionů uplatňovat opatření, jako jsou opatření stanovená v článcích 7 až 9, 13 až 17, 19 a 20. Tato opatření musí být v souladu se Smlouvou o fungování EU a v souladu s právními předpisy Unie oznámena Komisi.
4. Členské státy neprodleně oznámí Komisi seznamy uvedené v odstavci 2 a každou aktualizaci těchto seznamů a informují o tom ostatní členské státy.

KAPITOLA II

PREVENCE

Článek 7

Omezení

1. Invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii se nesmějí záměrně:
 - a) přivážet na území Unie, a to včetně převozu přes toto území pod celním dohledem;
 - b) držet, a to ani v případě, že jsou drženy v oddělených prostorách;
 - c) chovat, a to ani v případě, že jsou drženy v oddělených prostorách;
 - d) přepravovat do, z nebo v rámci Unie, s výjimkou přepravy druhů do zařízení v souvislosti s eradikací;
 - e) uvádět na trh;
 - f) využívat či vyměňovat;
 - g) nechat rozmnožovat, pěstovat nebo kultivovat, a to ani v případě držení v oddělených prostorách;
 - h) uvolňovat do životního prostředí.
2. Členské státy učiní veškeré nezbytné kroky k prevenci nezáměrného zavlékání či vysazování nebo šíření invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, a to i v případech, kdy se jedná o hrubou nedbalost.

Článek 8

Povolení

1. Odchylně od omezení stanovených v čl. 7 odst. 1 písm. a), b), c), d), f) a g) a v souladu s odstavcem 2 tohoto článku zřídí členské státy systém pro udělování povolení umožňující zařízením provádět výzkum nebo ochranu ex situ u invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii. Je-li použití produktů získaných prostřednictvím invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii nevyhnutelné k dosažení pokroku v oblasti lidského zdraví, členské státy mohou zahrnout do svého systému pro udělování povolení vědeckou produkci a následné využití k léčebným účelům.
2. Členské státy zmocní příslušné orgány k vydávání povolení podle odstavce 1 pro činnosti prováděné při držení v oddělených prostorách, pokud dané činnosti splňují všechny tyto podmínky:
 - a) invazní nepůvodní druh s významným dopadem na Unii je držen v oddělených prostorách v souladu s odstavcem 3 a je s ním manipulováno v takovýchto prostorách;
 - b) činnost je prováděna pracovníky s odpovídající kvalifikací, kterou stanoví příslušné orgány;
 - c) přeprava do oddělených prostor a z nich je prováděna za podmínek, které vylučují únik invazního nepůvodního druhu, jak je stanoveno v povolení;

- d) v případě živočišných invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii jsou druhy označeny nebo případně jinak účinně identifikovány za použití metod, které nepůsobí bolest, úzkost či utrpení, jimž lze předejít;
- e) riziko úniku nebo šíření či odstranění je účinně řízeno s ohledem na identitu, biologii a způsob šíření druhů, plánovanou činnost a držení v oddělených prostorách, interakci s prostředím a další relevantní faktory;
- f) žadatelem o povolení je vypracován systém soustavného dohledu a pohotovostní plán, aby byl ošetřen případný únik či rozšíření, včetně plánu eradikace. Pohotovostní plán schvaluje příslušný orgán. Dojde-li k úniku či rozšíření, okamžitě se použije pohotovostní plán a dané povolení je možné dočasně nebo trvale odejmout.

Povolení uvedené v odstavci 1 je omezeno na určitý počet invazních nepůvodních druhů a jedinců, který nepřevyšuje kapacitu pro držení v oddělených prostorách. Obsahuje nezbytná omezení ke zmírnění rizika úniku či rozšíření dotčených druhů. Povolení provází invazní nepůvodní druhy, na které se vztahuje, po celou dobu, kdy jsou tyto druhy drženy v Unii, přivázeny do Unie nebo přepravovány v rámci Unie.

3. Má se za to, že jedinci jsou drženi v oddělených prostorách, jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) jedinci jsou fyzicky izolováni a nemohou uniknout, rozšířit se či být odejmuti z prostor, v nichž jsou drženi, osobami, které k tomu nemají oprávnění;
- b) protokoly o čištění, nakládání s odpady a údržbě zaručují, že žádní jedinci ani jejich části, které se mohou rozmnožovat, nemohou z prostor uniknout, rozšířit se nebo být odstraněni osobami, které k tomu nemají oprávnění;
- c) odejmutí jedinců z prostor nebo jejich likvidace či zničení nebo usmrcení humánním způsobem se provádí tak, aby bylo vyloučeno rozmnožování nebo reprodukce mimo tyto prostory.

4. Při předložení žádosti o udělení povolení dodá žadatel všechny nezbytné důkazy, aby mohl příslušný orgán posoudit, zda jsou splněny podmínky stanovené v odstavcích 2 a 3.

5. Členské státy zmocní příslušné orgány k dočasnému nebo trvalému odnětí povolení, a to kdykoli, pokud nastanou nepředpokládané okolnosti s nepříznivým dopadem na biologickou rozmanitost nebo související ekosystémové služby. Jakékoli odnětí povolení musí být odůvodněno po odborné stránce, a pokud nejsou odborné informace zatím dostačující, podle zásady obezřetnosti a s náležitým ohledem na vnitrostátní správní předpisy.

6. Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanoví formát dokladu sloužícího jako doklad pro udělení povolení členským státem. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2. Členský stát tento formát použije pro průvodní doklad k povolení.

7. Pro všechna povolení vydaná v souladu s odstavcem 1 tohoto článku členské státy okamžitě zveřejní na internetu alespoň:

- a) odborné a obecné názvy invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, pro něž bylo povolení vydáno;
- b) počet nebo objem daných jedinců;
- c) účel, pro který bylo povolení vydáno; a
- d) kódy kombinované nomenklatury podle nařízení (EHS) č. 2658/87.

8. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány prováděly kontroly, které zaručí, že zařízení splňuje podmínky stanovené ve vydaném povolení.

Článek 9

Oprávnění

1. Ve výjimečných případech z důvodu naléhavého veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, mohou členské státy udělit povolení zařízením k vykonávání činností, které nejsou uvedeny v čl. 8 odst. 1, pokud Komise udělí oprávnění postupem podle tohoto článku a pokud jsou splněny podmínky stanovené v čl. 8 odst. 2 a 3.

2. Komise zřídí a provozuje elektronický systém pro udělování oprávnění a rozhodnutí o udělení oprávnění přijímá do 60 dní od obdržení žádosti.

3. Žádosti o udělení oprávnění podávají členské státy prostřednictvím systému uvedeného v odstavci 2.

4. Žádost o udělení oprávnění obsahuje:
- podrobné údaje o zařízení nebo skupině zařízení, jejich název a adresu;
 - odborné a obecné názvy invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, pro něž se žádá o udělení oprávnění;
 - kódy kombinované nomenklatury podle nařízení (EHS) č. 2658/87;
 - počet nebo objem daných jedinců;
 - důvody oprávnění, o něž se žádá;
 - podrobný popis plánovaných opatření, která zajistí znemožnění úniku nebo šíření ze zařízení s oddělenými prostorami, v nichž budou invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii drženy a v nichž s nimi bude manipulováno, jakož i podrobný popis opatření, která zajistí, aby veškerá případná nezbytná přeprava uvedených druhů probíhala za podmínek, jež vylučují jejich únik;
 - posouzení rizika úniku invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, pro něž se předkládá žádost o oprávnění, spolu s popisem opatření ke zmírnění rizika, která je třeba zavést;
 - popis plánovaného systému dohledu a pohotovostního plánu vypracovaného s ohledem na možný únik nebo rozšíření, včetně plánu eradikace, je-li to nezbytné;
 - popis příslušných ustanovení vnitrostátního práva vztahujících se na uvedená zařízení.
5. Oprávnění vydaná Komisí se oznamují příslušnému orgánu dotčeného členského státu. Oprávnění se vztahuje na jedno konkrétní zařízení bez ohledu na postup podávání žádosti podle odst. 4 písm. a) a obsahuje informace uvedené v odstavci 4 a uvádí dobu své platnosti. Součástí oprávnění jsou rovněž ustanovení o dodávkách dalších nebo náhradních jedinců do zařízení pro využití při činnostech, pro něž se žádá o oprávnění.
6. Poté, co Komise oprávnění udělí, může příslušný orgán v souladu s čl. 8 odst. 4 až 8 vydat povolení uvedené v odst. 1 tohoto článku. Povolení musí obsahovat všechna ustanovení, která jsou uvedena v oprávnění vydaném Komisí.
7. Komise žádost o udělení oprávnění zamítne, pokud není splněna jakákoli z příslušných povinností stanovených v tomto nařízení.
8. Komise co nejdříve informuje dotčené členské státy o každém zamítnutí žádosti o udělení oprávnění podle odstavce 7 a uvede důvody tohoto zamítnutí.

Článek 10

Mimořádná opatření

- Má-li členský stát poznatky o tom, že se na jeho území vyskytuje invazní nepůvodní druh, který není zařazen na unijním seznamu, ale u něhož příslušné orgány na základě předběžných vědeckých poznatků zjistily, že pravděpodobně splňuje kritéria stanovená v čl. 4 odst. 3, nebo má-li poznatky o bezprostředním riziku zavlečení nebo vysazení takového druhu na jeho území, může okamžitě přijmout mimořádná opatření ve formě omezení podle čl. 7 odst. 1.
- Členský stát, který na svém území zavádí mimořádná opatření, jež zahrnují uplatnění čl. 7 odst. 1 písm. a), d) nebo e), neprodleně uvědomí o přijatých opatřeních Komisi a všechny ostatní členské státy a předloží jim důkazy, které tato opatření odůvodňují.
- U invazních nepůvodních druhů, na něž se vztahují mimořádná opatření, dotčený členský stát neprodleně provede posouzení rizik podle článku 5, a to na základě dostupných technických a vědeckých informací, a v každém případě do 24 měsíců ode dne, kdy bylo přijato rozhodnutí o zavedení mimořádných opatření, s cílem zařadit tyto druhy na unijní seznam.
- Pokud Komise obdrží oznámení uvedené v odstavci 2 tohoto článku nebo má jiné poznatky o tom, že je na území Unie přítomen invazní nepůvodní druh, který není zařazen na unijní seznam, který ale pravděpodobně splňuje kritéria stanovená v čl. 4 odst. 3, nebo o bezprostředním riziku zavlečení nebo vysazení takového druhu do Unie, rozhodne prostřednictvím prováděcích aktů na základě předběžných vědeckých poznatků o tom, zda je pravděpodobné, že druh splní uvedená kritéria, a přijme, pokud dojde k závěru, že kritéria stanovená v čl. 4 odst. 3 budou pravděpodobně splněna, mimořádná opatření pro Unii na omezenou dobu ve formě omezení stanovených v čl. 7 odst. 1, v souvislosti s riziky, která uvedené druhy představují. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2.

5. Pokud Komise přijme prováděcí akt podle odstavce 4, členské státy zruší nebo případně upraví mimořádná opatření, která přijaly.
6. Pokud Komise zahrne invazní nepůvodní druhy na unijní seznam, členské státy zruší nebo upraví svá mimořádná opatření.
7. Pokud po provedení posouzení rizik podle odstavce 3 tohoto článku Komise nezařadí invazní nepůvodní druh na unijní seznam, členské státy zruší svá mimořádná opatření přijatá podle odstavce 1 tohoto článku a mohou tyto druhy zařadit na vnitrostátní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na členský stát podle čl. 12 odst. 1 a zvážit posílenou regionální spolupráci v souladu s článkem 11.

Článek 11

Invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na určitý region a druhy v Unii původní

1. Členské státy mohou ze svého vnitrostátního seznamu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na členský stát vytvořený v souladu s článkem 12 určit druhy v Unii původní nebo nepůvodní, v jejichž případě je zapotřebí posílené regionální spolupráce.
2. Komise na žádost dotčených členských států podnikne kroky k usnadnění spolupráce a koordinace mezi dotčenými členskými státy v souladu s čl. 22 odst. 1. Komise může v nezbytných případech na základě dopadů určitých invazních nepůvodních druhů na biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, jakož i na lidské zdraví a hospodářství a za předpokladu, že je takový postup důkladně podložen komplexní analýzou odůvodňující posílenou regionální spolupráci, provedenou žádajícími členskými státy, vyžadovat prostřednictvím prováděcích aktů, aby dotčené členské státy případně obdobně uplatnily na svém území či jeho částech články 13, 14 a 16, čl. 17 bez ohledu na článek 18, a aby případně uplatnily i články 19 a 20. Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2.
3. Na invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na určitý region, které jsou původními druhy v jednom ze členských států, se na území tohoto členského státu ustanovení článků 13, 14, 16, 17, 19, 20 a 24 nevztahují. Členské státy, pro které jsou tyto druhy původní, spolupracují s dotčenými členskými státy na posouzení způsobů šíření podle článku 13 a za konzultace s ostatními členskými státy mohou postupem podle čl. 22 odst. 1 přijmout příslušná opatření, aby se zabránilo dalšímu šíření těchto druhů.

Článek 12

Invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na členský stát

1. Členské státy mohou sestavit vnitrostátní seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na členský stát. U takových invazních nepůvodních druhů mohou členské státy na svém území případně uplatňovat opatření, jako jsou opatření stanovená v článcích 7, 8, 13 až 17, 19 a 20. Tato opatření musí být v souladu se Smlouvou o fungování EU a v souladu s právem Unie oznámena Komisi.
2. Členské státy informují Komisi a ostatní členské státy o druzích, které považují za invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na členský stát, a o opatřeních uplatňovaných podle odstavce 1.

Článek 13

Akční plány zaměřené na způsoby šíření invazních nepůvodních druhů

1. Do 18 měsíců od přijetí unijního seznamu provedou členské státy komplexní analýzu způsobů šíření při nezáměrném zavlečení či vysazení a šíření těchto invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii alespoň na svém území a ve svých mořských vodách ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/56/ES a určí způsoby šíření, které kvůli objemu daného druhu nebo potenciální škodě způsobené daným druhem, jenž do Unie vstoupil těmito způsoby, přednostně vyžadují přijetí opatření („prioritní způsoby šíření“).
2. Do tří let od přijetí unijního seznamu každý členský stát vypracuje a bude provádět samostatný akční plán nebo soubor akčních plánů s cílem řešit problematiku prioritních způsobů šíření, které určil podle odstavce 1. Tyto akční plány musí obsahovat harmonogram činností a popis opatření, která mají být přijata, a případně dobrovolných opatření a kodexů osvědčených postupů s cílem řešit problematiku prioritních způsobů šíření a předejít nezáměrnému zavlečení invazních nepůvodních druhů do Unie či jejich vysazování v Unii nebo jejich rozšíření v Unii.
3. Při stanovení samostatného akčního plánu nebo souboru akčních plánů koordinovaných na odpovídající regionální úrovni v souladu s čl. 22 odst. 1 koordinují členské státy svou činnost. Nejsou-li takové regionální akční plány stanoveny, členské státy stanoví a provádějí akční plány, které se vztahují na jejich území a jsou v co největší možné míře koordinovány na odpovídající regionální úrovni.

4. Akční plány uvedené v odstavci 2 tohoto článku obsahují zejména opatření, která jsou koncipována na základě analýzy nákladů a přínosů a jejichž cílem je:

- a) zvyšovat informovanost;
- b) minimalizovat kontaminaci zboží, komodit, vozidel a vybavení jedinci náležejícími k invazním nepůvodním druhům, včetně opatření zaměřených na přepravu invazních nepůvodních druhů ze třetích zemí;
- c) zaručit jiné odpovídající kontroly na hranicích Unie, než jsou úřední kontroly podle článku 15.

5. Akční plány stanovené v souladu s odstavcem 2 se neprodleně předávají Komisi. Alespoň jednou za šest let členské státy akční plány přezkoumají a předávají je Komisi.

KAPITOLA III

VČASNÉ ZJIŠTĚNÍ A RYCHLÁ ERADIKACE

Článek 14

Systém dohledu

1. Do 18 měsíců od přijetí unijního seznamu zřídí členské státy systém dohledu zaměřený na invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii, který bude prostřednictvím průzkumu, sledování a jiných postupů shromažďovat a zaznamenávat údaje o výskytu invazních nepůvodních druhů v životním prostředí, aby se zabránilo rozšíření invazních nepůvodních druhů do Unie nebo v rámci Unie, nebo takový systém začlení do svého stávajícího systému.

2. Systém dohledu uvedený v odstavci 1 tohoto článku musí:

- a) pokrývat území členských států, včetně jejich teritoriálních mořských vod, s cílem určit výskyt a rozšíření nových i usídlených invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii;
- b) být dostatečně dynamický, aby mohl v životním prostředí na území členského státu nebo na části jeho území rychle zjistit výskyt jakéhokoli invazního nepůvodního druhu s významným dopadem na Unii, o jehož výskytu se dříve nevědělo;
- c) vycházet z příslušných ustanovení týkajících se posuzování a sledování stanovených právními předpisy Unie nebo mezinárodními smlouvami, být s nimi v souladu a zabraňovat zdvojení činnosti a využívat informace poskytované stávajícími systémy dohledu a sledování stanovenými v článku 11 směrnice 92/43/EHS, článku 8 směrnice 2000/60/ES a článku 11 směrnice 2008/56/ES;
- d) v proveditelném rozsahu zohledňovat příslušné přeshraniční dopady a přeshraniční charakteristiky.

Článek 15

Úřední kontroly

1. Členské státy do 2. ledna 2016 zavedou plně funkční struktury pro provádění úředních kontrol nezbytných k prevenci záměrného zavlékání invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii do Unie či jejich vysazování v Unii. Těmto úředním kontrolám podléhají kategorie zboží kódů kombinované nomenklatury, na něž se odkazuje na unijním seznamu podle čl. 4 odst. 5.

2. Příslušné orgány provádějí na základě posouzení rizik odpovídající kontroly zboží uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, přičemž ověřují, zda:

- a) druhy nejsou uvedeny na unijním seznamu; nebo
- b) se na druhy vztahují platná povolení uvedená v článku 8.

3. Kontroly podle odstavce 2 tohoto článku sestávající z kontroly dokladů, totožnosti a v nezbytných případech fyzické kontroly probíhají v okamžiku dovozu zboží podle odstavce 1 tohoto článku do Unie. Jsou-li již v právních předpisech Unie o úředních kontrolách stanoveny zvláštní úřední kontroly u hraničních subjektů podle nařízení (ES) č. 882/2004 a směrnic 91/496/EHS a 97/78/ES nebo na vstupních místech podle směrnice 2000/29/ES, svěří členské státy pro kategorie zboží uvedené v odstavci 1 tohoto článku provádění kontrol podle odstavce 2 tohoto článku příslušným orgánům pověřeným těmito kontrolami podle článku 4 nařízení (ES) č. 882/2004 nebo podle čl. 2 odst. 1 písm. g) směrnice 2000/29/ES.

4. Na manipulaci ve svobodných pásmech a svobodných skladech a na propuštění zboží podle odstavce 1 do celních režimů propuštění do volného oběhu, tranzitu, uskladňování v celním skladu, aktivní zušlechťovací styk, přepracování pod celním dohledem a dočasné použití se vztahuje prohlášení předkládané celním orgánům v podobě:

- a) příslušného vstupního dokladu řádně vyplněného příslušnými orgány uvedenými v odstavci 3 tohoto článku dokládajícího splnění podmínek podle odstavce 2 tohoto článku, v případě kontrol provedených u hraničních subjektů podle nařízení (ES) č. 882/2004 a směrnic 91/496/EHS a 97/78/ES nebo na vstupních místech podle čl. 2 odst. 1 písm. j) směrnice 2000/29/ES. Musí být dodržen celní režim v něm uvedený; nebo
- b) pokud zboží nepodléhá úředním kontrolám podle právních předpisů Unie, jiného dokladu, z něhož vyplývá, že byly provedeny kontroly s uspokojivým výsledkem, a následného vstupního dokladu.

Tyto doklady lze předložit rovněž elektronicky.

5. Jestliže se na základě těchto kontrol zjistí, že ustanovení tohoto nařízení nejsou dodržena:

- a) celní orgány pozastaví propuštění zboží do celního režimu nebo zboží zajistí;
- b) příslušné orgány uvedené v odstavci 3 dané zboží zajistí.

Je-li zboží zajištěno, je svěřeno příslušnému orgánu, který je pověřen uplatňováním tohoto nařízení. Tento příslušný orgán postupuje v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Členské státy mohou konkrétní funkce přenést na jiné orgány.

6. Náklady vzniklé při provádění ověřování a náklady plynoucí z nedodržení příslušných ustanovení nese fyzická nebo právnická osoba v rámci Unie, která zboží do Unie přivezla, s výjimkou případů, kdy dotčený členský stát rozhodne jinak.

7. Členské státy zavedou postupy, jimiž se zaručí, že si všechny zapojené orgány vyměňují příslušné informace a že mezi nimi probíhá účinná a efektivní koordinace a spolupráce za účelem ověřování uvedeného v odstavci 2.

8. Komise na základě osvědčených postupů společně se všemi členskými státy vypracuje pokyny a školicí programy s cílem usnadnit odhalování a zjišťování invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii a provádění účinných a efektivních kontrol.

9. Jestliže byla vydána povolení podle článku 8, odkaz na platné povolení vztahující se na zboží uvedené v celním prohlášení se provede v celním prohlášení nebo v příslušném oznámení hraničnímu subjektu.

Článek 16

Oznámení o včasném zjištění

1. Členské státy používají systém dohledu zřízený podle článku 14 a informace shromážděné při úředních kontrolách podle článku 15, aby potvrdily včasné zjištění zavlečení nebo vysazení či výskytu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii.

2. Včasné zjištění zavlečení nebo vysazení či výskytu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii členské státy neprodleně písemně oznámí Komisi a informují ostatní členské státy, a to zejména o tom, že se:

- a) na jejich území či části jejich území vyskytuje některý z druhů zařazených na unijní seznam, o jehož výskytu na jejich území či části jejich území se dříve nevědělo;
- b) na jejich území či části jejich území znovu vyskytuje některý z druhů zařazených na unijní seznam poté, co bylo oznámeno, že byl tento druh eradikován.

Článek 17

Rychlá eradikace v rané fázi invaze

1. Po včasném zjištění a do tří měsíců poté, co bylo předáno oznámení o včasném zjištění uvedené v článku 16, členské státy uplatní eradikační opatření a informují o tom Komisi a ostatní členské státy.

2. Při uplatňování eradikačních opatření členské státy zaručí, že použité metody umožňují účinně dosáhnout úplného a trvalého odstranění populace dotčeného invazního nepůvodního druhu, přičemž je náležitě zohledněno lidské zdraví a životní prostředí, zejména v souvislosti s necílovými druhy a jejich stanovišti, a je zaručeno, že zvířata jsou ušetřena jakékoli zbytečné bolesti, úzkosti či utrpení.

3. Členské státy sledují účinnost eradikace. Členské státy mohou k tomuto účelu využívat systému dohledu stanoveného v článku 14. Při sledování se rovněž případně posuzuje dopad na necílové druhy.

4. Členské státy informují Komisi o účinnosti přijatých opatření a o provedení eradikace populace invazního nepůvodního druhu s významným dopadem na Unii. Tyto informace poskytnou rovněž dalším členským státům.

Článek 18

Výjimky z povinnosti rychlé eradikace

1. Členské státy mohou na základě spolehlivých vědeckých poznatků do dvou měsíců od zjištění invazních nepůvodních druhů podle článku 16 rozhodnout, že neuplatní eradikační opatření, pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

- a) je prokázáno, že eradikace je technicky neproveditelná, jelikož dostupné metody eradikace nelze uplatnit v prostředí, v němž jsou invazní nepůvodní druhy usídleny;
- b) analýza nákladů a přínosů na základě dostupných údajů prokazuje s přijatelnou jistotou, že náklady budou dlouhodobě mimořádně vysoké a neúměrné přínosům eradikace;
- c) metody eradikace nejsou k dispozici nebo k dispozici jsou, ale mají velice závažné nepříznivé dopady na lidské zdraví, životní prostředí nebo jiné druhy.

Dotčený členský stát neprodleně písemně oznámí své rozhodnutí Komisi. Součástí oznámení jsou veškeré důkazy podle písmene a), b) a c) prvního pododstavce.

2. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů rozhodnout, že rozhodnutí, které bylo oznámeno v souladu s odst. 1 druhým pododstavcem, zamítne, nejsou-li splněny podmínky v něm stanovené.

3. Uvedené prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2. Návrhy prováděcích aktů se předkládají výboru uvedenému v čl. 27 odst. 1 do dvou měsíců od přijetí oznámení daného členského státu.

4. Členské státy zajistí zavedení izolačních opatření, aby se zabránilo dalšímu šíření daného druhu do jiných členských států, pokud nejsou přijata žádná eradikační opatření, jak je uvedeno v odstavci 1 tohoto článku.

5. Pokud Komise odmítne rozhodnutí oznámené podle odst. 1 druhého pododstavce tohoto článku, musí dotčený členský stát neprodleně uplatnit eradikační opatření uvedená v článku 17.

6. Pokud Komise neodmítne rozhodnutí oznámené podle odst. 1 druhého pododstavce tohoto článku, podléhá invazní nepůvodní druh regulačním opatřením uvedeným v článku 19.

KAPITOLA IV

REGULACE ZNAČNĚ ROZŠÍŘENÝCH INVAZNÍCH NEPŮVODNÍCH DRUHŮ

Článek 19

Regulační opatření

1. Do 18 měsíců poté, co byl invazní nepůvodní druh zařazen na unijní seznam, zavedou členské státy účinná regulační opatření pro ty invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii, u kterých členský stát zjistil, že jsou na jeho území značně rozšířeny, aby se minimalizovaly jejich dopady na biologickou rozmanitost, související ekosystémové služby, a případně na lidské zdraví nebo hospodářství.

Tato regulační opatření musí být přiměřená dopadům na životní prostředí a uzpůsobená konkrétním podmínkám daných členských států, vycházet z analýzy nákladů a přínosů a zahrnovat také pokud možno opatření na obnovu uvedená v článku 20. Priorita opatření by měla být stanovena na základě posouzení rizik a nákladové efektivity.

2. Regulační opatření sestávají z fyzických, chemických nebo biologických činností s letálními či neletálními účinky provedených za účelem eradikace, kontroly populace nebo izolace populace invazního nepůvodního druhu. Je-li to vhodné, zahrnují regulační opatření také kroky týkající se dotčeného ekosystému, které mají zvýšit jeho odolnost vůči stávajícím a budoucím invazím. Komerční využití již usídlených invazních nepůvodních druhů lze dočasně povolit jako součást regulačních opatření zaměřených na eradikaci těchto druhů, kontrolu nebo izolaci jejich populace, pod podmínkou pečlivého odůvodnění a za předpokladu, že jsou zavedeny všechny odpovídající kontroly, aby se zabránilo jejich dalšímu šíření.

3. Při uplatňování regulačních opatření a hledání vhodných způsobů řešení berou členské státy ohledy na lidské zdraví a životní prostředí, zejména v souvislosti s necílovými druhy a jejich stanovišti, a zajistí, pokud jsou tato opatření zaměřena na zvířata, že jsou tato zvířata ušetřena jakékoli zbytečné bolesti, úzkosti či utrpení, aniž je to na úkor účinnosti regulačních opatření.

4. Systém dohledu stanovený v článku 14 je koncipován a používán ke sledování míry, do jaké jsou opatření v oblasti eradikace, kontroly nebo izolace populace účinná při minimalizaci dopadů na biologickou rozmanitost a související ekosystémové služby, a případně na lidské zdraví nebo hospodářství. Při sledování se rovněž případně posuzuje také dopad na necílové druhy.

5. Pokud hrozí vážné riziko, že se invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii rozšíří do jiného členského státu, členské státy, v nichž se dané druhy vyskytují, o tom neprodleně uvědomí ostatní členské státy a Komisi. Ve vhodných případech zavedou dotčené členské státy regulační opatření, na nichž se společně dohodnou. Pokud mohou být rozšířením určitého druhu zasaženy i třetí země, se zasažený členský stát snaží dotčené třetí země informovat.

Článek 20

Obnova poškozených ekosystémů

1. Členské státy přijmou vhodná opatření na obnovu, aby pomohly obnovit ekosystém, u něž došlo k degradaci, poškození nebo zničení invazním nepůvodním druhem s významným dopadem na Unii, není-li analýzou nákladů a přínosů na základě dostupných údajů a s přiměřenou jistotou prokázáno, že náklady na tato opatření budou vysoké a neúměrné přínosům obnovy.

2. Opatření na obnovu uvedená v odstavci 1 zahrnují alespoň tato opatření:

- a) opatření ke zvýšení schopnosti ekosystému, jenž byl vystaven narušení způsobenému výskytem invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, odolávat účinkům narušení, vstřebávat je, přizpůsobit se jim a zotavit se z nich;
- b) opatření podporující prevenci opětovné invaze po eradikační kampani.

KAPITOLA V

HORIZONTÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 21

Náhrada vzniklých nákladů

V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ a aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES⁽¹⁾, usilují členské státy o náhradu vzniklých nákladů na opatření, která jsou nezbytná k prevenci, minimalizaci nebo zmírnění nepříznivých dopadů invazních nepůvodních druhů, včetně nákladů v oblasti životního prostředí a zdrojů a nákladů na obnovu.

Článek 22

Spolupráce a koordinace

1. Při plnění svých povinností podle tohoto nařízení se členské státy v maximální možné míře vynasnaží o zajištění úzké koordinace se všemi dotčenými členskými státy a v proveditelných a vhodných případech využívají stávajících struktur podle regionálních nebo mezinárodních dohod. Dotčené členské státy zejména usilují o zajištění koordinace s jinými členskými státy, se kterými sdílejí:

- a) mořské podoblasti podle čl. 4 odst. 2 směrnice 2008/56/ES, pokud jde o mořské druhy;
- b) biogeografickou oblast podle čl. 1 písm. c) bodu iii) směrnice 92/43/EHS, pokud jde o druhy jiné než mořské;
- c) hranice;
- d) povodí podle čl. 2 bodu 13 směrnice 2000/60/ES, pokud jde o sladkovodní druhy; nebo
- e) jakékoli jiné společné zájmy.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

Komise na žádost dotčených členských států činí kroky k usnadnění koordinace.

2. Při plnění svých povinností podle tohoto nařízení se členské státy ve vhodných případech vynasnaží o spolupráci se třetími zeměmi, a to i s využitím stávajících struktur vycházejících z regionálních nebo mezinárodních dohod, ke splnění cílů tohoto nařízení.

3. Ustanovení, jako jsou například ustanovení odstavce 1 tohoto článku, mohou členské státy uplatnit rovněž k zajištění koordinace a spolupráce s jinými příslušnými členskými státy, pokud jde o invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na členský stát uvedené na vnitrostátních seznamech přijatých podle čl. 12 odst. 1. Členské státy mohou rovněž pro takové invazní nepůvodní druhy stanovit na odpovídající úrovni mechanismy spolupráce. Tyto mechanismy mohou zahrnovat výměnu informací a údajů, akční plány týkající se způsobů šíření a výměnu osvědčených postupů v oblasti regulace, kontroly a eradikace invazních nepůvodních druhů, systémy včasného varování a programy v oblasti informování veřejnosti nebo vzdělávání.

Článek 23

Přísnější vnitrostátní pravidla

Členské státy mohou ponechat v platnosti nebo stanovit přísnější vnitrostátní pravidla s cílem zabránit zavlékání či vysazování, usídlení a šíření invazních nepůvodních druhů. Tato opatření musí být v souladu se Smlouvou o fungování EU a v souladu s právem Unie oznámena Komisi.

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 24

Podávání zpráv a přezkum

1. Do 1. června 2019 a poté každých šest let členské státy aktualizují a předají Komisi tyto informace:
 - a) popis nebo aktualizovaný popis systému dohledu podle článku 14 a systému úředních kontrol nepůvodních druhů vstupujících do Unie podle článku 15;
 - b) informace o rozšíření invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii nebo s významným dopadem na určitý region v souladu s čl. 11 odst. 2, které se vyskytují na jejich území, včetně informací o migračních a rozmnožovacích zvyklostech;
 - c) informace o druzích, které jsou považovány za invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na členský stát podle čl. 12 odst. 2;
 - d) informace o akčních plánech uvedených v čl. 13 odst. 2;
 - e) souhrnné informace týkající se celého území daného státu o eradikačních opatřeních přijatých v souladu s článkem 17, regulačních opatřeních přijatých v souladu s článkem 19, jejich účinnosti a dopadu na necílové druhy;
 - f) informace o počtu povolení podle článku 8 a účelu, k němuž byla vydána;
 - g) informace o opatřeních přijatých s cílem informovat veřejnost o výskytu nepůvodního invazního druhu a o jakýchkoli opatřeních, o jejichž provedení byli občané požádáni;
 - h) informace o kontrolách vyžadovaných podle čl. 8 odst. 8; a
 - i) jsou-li k dispozici, informace o nákladech na opatření přijatá s cílem splnit požadavky tohoto nařízení.
2. Členské státy do 5. listopadu 2015 oznámí Komisi příslušné orgány, které jsou pověřeny uplatňováním tohoto nařízení, a informují o nich ostatní členské státy.
3. Komise do 1. června 2021 přezkoumá uplatňování tohoto nařízení včetně unijního seznamu, akčních plánů uvedených v čl. 13 odst. 2, systému dohledu, celních kontrol, povinnosti provádět eradikaci a povinností týkajících se regulace a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, k níž mohou být přiloženy legislativní návrhy na změnu tohoto nařízení včetně změn unijního seznamu. Tento přezkum se rovněž zaměří na účinnost prováděcích ustanovení týkajících se invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na určitý region, potřebu a proveditelnost zařazení původních unijních druhů na unijní seznam a na to, zda je v zájmu zvýšení účinnosti akčních plánů a opatření přijatých členskými státy nezbytná další harmonizace.

4. Komise prostřednictvím prováděcích aktů určí technický formát pro podávání zpráv, aby se zjednodušily a zefektivnily povinnosti ukládané členskými státy v souvislosti s poskytováním informací podle odstavce 1 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2.

Článek 25

Systém informační podpory

1. Komise postupně zavede systém informační podpory, který je nezbytný pro usnadnění uplatňování tohoto nařízení.
2. Do 2. ledna 2016 bude tento systém zahrnovat mechanismus na podporu údajů, který propojí stávající systémy s údaji o invazních nepůvodních druzích, přičemž bude věnována zvláštní pozornost informacím o invazních nepůvodních druzích s významným dopadem na Unii, aby se usnadnilo podávání zpráv podle článku 24.

Mechanismus na podporu údajů uvedený v prvním pododstavci se stane nástrojem, který bude Komisi a členskými státy nápomocen při nakládání s příslušnými oznámeními požadovanými podle čl. 16 odst. 2.

3. Do 2. ledna 2019 se z mechanismu na podporu údajů uvedeného v odstavci 2 stane mechanismus pro výměnu informací o ostatních aspektech uplatňování tohoto nařízení.

Jeho součástí mohou rovněž být informace o invazních nepůvodních druzích s významným dopadem na členský stát, o způsobech šíření, posouzení rizik, regulačních a eradikačních nařízeních, jsou-li k dispozici.

Článek 26

Účast veřejnosti

Při stanovování akčních plánů podle článku 13 tohoto nařízení a při zavádění regulačních opatření podle článku 19 tohoto nařízení členské státy zaručí, aby byla veřejnosti poskytnuta včasná a účinná příležitost, aby se mohla podílet na přípravě, změnách nebo přezkumu těchto plánů, a to za podmínek, které již členské státy určily v souladu s čl. 2 odst. 3 druhým pododstavcem směrnice 2003/35/ES.

Článek 27

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011 a při plnění svých úkolů může využívat pomoci vědeckého fóra uvedeného v článku 28.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise návrh prováděcího aktu nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 28

Vědecké fórum

Komise zajistí účast zástupců vědecké obce jmenovaných členskými státy, aby poskytli poradenství k jakékoli vědecké otázce související s uplatňováním tohoto nařízení, zejména pokud jde o články 4, 5, 10 a 18. Tito zástupci zasedají ve vědeckém fóru. Jednací řád fóra stanoví Komise.

Článek 29

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v s čl. 5 odst. 3 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 1. ledna 2015. Komise vyhotoví zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevyssloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 5 odst. 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 5 odst. 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 30

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení ustanovení tohoto nařízení. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření k uplatňování těchto sankcí.
2. Stanovené sankce musejí být účinné, přiměřené a odrazující.
3. Sankcemi mohou mimo jiné být:
 - a) pokuty;
 - b) zabavení invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii, které nevyhovují předpisům;
 - c) okamžité pozastavení nebo odnětí povolení vydaného v souladu s článkem 8.
4. Členské státy oznámí Komisi ustanovení uvedená v odstavci 1 do 2. ledna 2016 a jakékoli jejich následné změny oznamují bezodkladně.

Článek 31

Přechodná opatření pro nekomerční vlastníky

1. Odchylně od čl. 7 odst. 1 písm. b) a d) je vlastníkům zvířat v zájmovém chovu, která nejsou držena pro komerční účely a patří mezi invazní nepůvodní druhy zařazené na unijní seznam, povoleno mít tato zvířata v držení do konce jejich přirozeného života, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) zvířata byla v držení ještě před tím, než byla zařazena na unijní seznam;
 - b) zvířata jsou držena v oddělených prostorách a jsou zavedena veškerá vhodná opatření, aby se zaručilo, že se nemohou rozmnožovat nebo uniknout.
2. Příslušné orgány přijímají veškeré uvážlivé kroky, aby prostřednictvím programů pro zvyšování informovanosti a vzdělávacích programů organizovaných členskými státy informovaly nekomerční vlastníky o rizicích, která jsou s držením zvířat uvedených v odstavci 1 spojena, a o opatřeních, která je třeba přijmout, aby se minimalizovalo riziko, že se jedinci rozmnoží nebo uniknou.
3. Nekomerčním vlastníkům, kteří nemohou zaručit splnění podmínek stanovených v odstavci 1, nesmí být dovoleno ponechat si dotčená zvířata. Členské státy mohou těmto vlastníkům nabídnout možnost převzetí jejich zvířat. V takovém případě se náležitě zohledňují dobré životní podmínky zvířat.
4. Zvířata uvedená v odstavci 3 tohoto článku mohou být držena v zařízeních uvedených v článku 8 nebo v zařízeních zřízených členskými státy přímo k tomuto účelu.

Článek 32

Přechodná opatření pro komerční populace

1. Držitelům komerčních populací jedinců invazních nepůvodních druhů získaných před jejich zařazením na unijní seznam je po dobu až dvou let po zařazení druhu na uvedený seznam povoleno mít živé jedince takových druhů nebo jejich části, které se mohou rozmnožovat, v držení a přepravovat je za účelem prodeje nebo předání do zařízení, které se zabývají ochranou *ex situ*, a k léčebným činnostem uvedeným v článku 8 za předpokladu, že jedinci jsou drženi a přepravováni v oddělených prostorách a jsou zavedena veškerá vhodná opatření s cílem zaručit, že není možné, aby se tyto jedinci rozmnožovali nebo aby unikli, nebo tyto jedince utratit nebo usmrtit humánním způsobem, a vyčerpát tak jejich populaci, kterou vlastní.

2. Prodej nebo předání živého jedince nekomerčním uživatelům je možné po dobu jednoho roku po zařazení daného druhu na unijní seznam, a to za předpokladu, že jedinci jsou drženi a přepravováni v oddělených prostorách a jsou zavedena veškerá vhodná opatření s cílem zaručit, že není možné, aby se tyto jedinci rozmnožovali nebo aby unikli.
3. Bylo-li vydáno povolení v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 708/2007 pro druh, který je využíván v akvakultuře a který je následně zařazen na unijní seznam, a doba platnosti povolení přesahuje dobu uvedenou v odstavci 1 tohoto článku, členský stát povolení na konci doby uvedené v odstavci 1 tohoto článku odejme v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 708/2007.

Článek 33

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2015.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 22. října 2014.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
B. DELLA VEDOVA